

تابستان دیجیتالی کودکان: ممنوعیت یا توافق؟

آمنه ولی‌جانی*

● برای برخی کودکان، تابستان به‌معنای نشستن تمام‌وقت پای کامپیوتر و تبلت است. با اینکه بسیاری از والدین محدودیت استفاده از این وسایل را در طول تعطیلات تابستانی کاهش می‌دهند، اما ممنوعیت کامل آن معمولاً اتفاق نمی‌افتد و البته نباید همه چنین شود. مسلماً کودکان نیاز دارند که از محدودیت‌های دوران مهدکودک و مدرسه خارج شوند، اما از طرفی باید فعالیت‌هایی انجام دهند تا از طریق آن مهارت‌های جدید یاد بگیرند؛ مهارت‌هایی که در هیچ‌گونه از اپلیکیشن‌ها، بازی‌های کامپیوتری و برنامه‌های تلویزیونی هم‌رقد هم که آموزنده و مفید باشند- یافت نمی‌شود. غرق‌شدن در ابزارهای دیجیتال اغلب بدون قصد قبلی و حتی پیش از آنکه والدین متوجه شوند رخ می‌دهد. برای نمونه کودکان تماشای یک فیلم سینمایی را شروع می‌کنند و تا تمام قسمت‌های آن را بینند از جلوی تلویزیون بلند نمی‌شوند یا یک بازی کامپیوتری را شروع می‌کنند، ولی این بازی - هرقد که آموزنده باشد- تا بی‌نهایت ادامه دارد و هرگز تمام نمی‌شود.

در تنظیم برنامه تابستانی کودکان، نباید استفاده از ابزارهای دیجیتال را به‌طورکامل منع کنید. استفاده متناسب از این ابزارها نه‌تنها مایه سرگرمی کودکان است، بلکه فرصت‌های یادگیری را هم برای آنها فراهم می‌کند؛ مثلاً کودکان با دراختیارداشتن موضوع مشترکی برای گفت‌وگو می‌توانند مهارت‌های ارتباطی خود را افزایش دهند. بنابراین محدودیت‌های معقولی در استفاده از این ابزارها اعمال کنید. به‌طوری‌که امکان صرف وقت با خانواده و انجام‌دادن دیگر فعالیت‌ها را داشته باشند؛ می‌توانید پیشنهادهای زیر را امتحان کنید:

■ برنامه‌ای به منظور کار با ابزارهای دیجیتال برای کل خانواده تنظیم کنید که شامل فعالیت‌هایی مانند گردش، سفر و استفاده از گوشی و تبلت باشد. اگر به سفر می‌روید، درباره همراه‌بردن این ابزار و میزان استفاده از آنها توضیح دهید و توافق کنید. ■ در صورت امکان، هر روز کودکان را به خارج از خانه؛ مثلاً پارک یا زمین بازی، ببرید؛ فضای بیرون به رشد عضلات درشت کودکان کمک می‌کند. ■ میزان استفاده کودک از این ابزارها نباید بیش از دو ساعت در روز باشد. چاقی و ضعیف‌شدن چشم از پیامدهای استفاده بیش از دو ساعت است.

■ هر شب داستان‌های هیجان‌انگیز برای کودکان تعریف کنید. در کنار آن، کتاب‌های داستانی جذاب در اختیار آنها قرار دهید. مطمئن باشید که کودک شما داستان‌های هیجان‌انگیز شما را به این وسایل ترجیح می‌دهد. می‌توانید کتاب‌های داستان آنلاین را ببینید؛ البته خودتان هم می‌توانید از خاطرات دوران کودکی‌تان تعریف کنید. ■ در هنگام صرف غذا، به ممنوعیت استفاده از گوشی و تبلت اشاره کنید و آن را به یک توافق خانوادگی تبدیل کنید. با کنارگذاشتن این ابزارها در هنگام صرف غذا، صمیمیت را در خانواده افزایش می‌دهید و بهترین فرصت را برای گفت‌وگوهای خانوادگی در اختیار خواهید داشت.

* پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکي مدرس

اعظم پویان
روزنامه‌نگار

از دیرباز شیوه‌های تأمین مالی تعاونی‌ها در ایران در قالب مدل‌های سنتی آن هم با به‌کارگیری ابزارهای محدودی در حوزه سرمایه سهمی، استقرایی و کمک‌های دولت صورت می‌گرفته است. این روزها جای خالی خروج دولت از امور اجرایی و حضور به عنوان یک ناظر مقتدر، فقط با جذب و جلب مشارکت‌های مردمی در امور مدیریتی و اجرایی دیده می‌شود.

نمونه مؤسسه‌ها و شرکت‌های موفق بسیاری وجود دارد که توانسته‌اند با جلب مشارکت مردمی در قالب تعاونی‌ها تأسیس شده و ادامه فعالیت دهند اما موفقیت مشارکت‌های تعاونی‌محور به همین جا ختم نمی‌شود. از آنجایی که فلسفه حضور تعاونی‌ها در قانون به عنوان مشاوره‌دهنده به بخش‌های دولتی تعریف شده است، حضور این نوع مؤسسه‌ها و مدیریت‌های مبتنی بر قواعد تعاونی‌ها می‌تواند بار بزرگی از روی دوش دولتی‌ها برآورد. یکی از نمونه طرح‌های موفق در این زمینه طرح واگذاری مدیریت مدارس به تعاونی‌های معلم‌هاست. برای تأمین مالی شرکت‌ها، سازمان‌ها و مؤسساتی که به‌صورت تعاونی مدیریت می‌شوند در جاهایی دولت نمی‌تواند کاملاً آن بخش را به دست بخش خصوصی بسپارد زیرا برخی از ارگان‌ها حاکمیتی هستند از جمله مدارس، در واقع این نهادها لزوم نظارت دقیق دولت را می‌طلبند.

در شرایطی که دولت برای اداره بزرگ‌ترین نهاد دولتی خود یعنی آموزش و پرورش با مشکلات زیادی روبه‌روست، مدیریت‌های تعاونی‌محور در مدارس می‌تواند در کاهش معضلات این بخش

بسیار راهگشا باشد. اما برای مدیریت مدارس باید بحث مشارکتی‌بودن مطرح شود و بهترین راه‌حل مدیریت تعاونی مدارس است. در شرایط فعلی با توجه به ساختاری که آموزش و پرورش دارد امکان مشارکت معلمان وجود ندارد در نتیجه تمرکز مدیریت دولتی بر مدارس به مشکلات بسیاری منجر شده است. این در حالی است که با ورود تعاونی‌ها به ساختار مدیریت شاهد رقابت‌پذیری صحیح مدارس هستیم و همین مسئله به ارتقای کیفی مدارس کمک خواهد کرد. ساختار بودجه آموزش و پرورش در شرایط فعلی به گونه‌ای است که کاملاً دولتی توزیع می‌شود و بر اساس اعتبار مدارس است در حالی که اگر توزیع بودجه بر اساس سرانه دانش‌آموز باشد، به هر مدرسه براساس تعداد دانش‌آموزانی که می‌پذیرد بودجه تعلق خواهد گرفت و این امکان رقابتی‌بودن مدارس

بسیار بالا می‌برد. همچنین واگذاری مدیریت مدارس به‌صورت تعاونی به معلم‌ها به ایجاد یک مدیریت فعال و پویا در مدارس منجر می‌شود به‌طوری‌که خود معلم می‌تواند فعال‌تر نقش خود را ایفا کند. نکته‌تند نماد که مشارکتی‌بودن به معنای گرفتن مالکیت از دولت نیست و بخشی از هزینه‌های مدارس مربوط به ساختار فیزیکی است که اگر این هزینه‌ها کاهش پیدا کند، قاعدتاً مشکلات آموزش و پرورش نیز کاهش می‌یابد. دولت می‌تواند با حفظ مالکیت خودش نقش ناظر را ایفا کند و مدیریت مدارس را به معلم‌ها و والدین واگذار کند. وقتی معلم‌ها خود پروژه مدیریت مدرسه را در دست بگیرند و البته ذی‌نفع باشند هم به توانمندسازی معلم‌ها کمک شده و هم حقوق معلم‌ها به بهترین نحو متناسب با سهمی که معلم دارد و تلاش و کوششی که برای ارتقای کیفی مدرسه دارد، پرداخت می‌شود.

بازنمایی معلمان در رسانه ملی

می‌پرسد اگر حکمت افغان نبود باز هم اول کیف او را می‌گفتید؟ آقای معلم برای توجیه به تعداد زیاد دانش‌آموزان و مشکلات کار اشاره می‌کند و در نهایت اشتباه خود را می‌پذیرد یا در جای دیگر ناهییه می‌گوید معلم‌ها دید خوبی به بچه‌های افغان ندارند.

آقای کارگردان برای توجه به بچه‌های افغان و اشاره به مشکلات آنها و نگاه نژادپرستانه بعد از چند قسمت اول، بقیه قسمت‌ها بدون ماجرای خاصی وقت‌کشی می‌کند. جدای از انتقادات فراوانی که به شخصیت اصلی داستان، ترانه، وجود دارد (دروغ‌گفتن‌های بسیار، بدون اجازه سرک‌کشیدن و عکس‌گرفتن از مدارک منزلی که در آن مشغول به کار بود و دادن داروی خواب به سالمند و...)، در یکی از قسمت‌ها، حکمت، پسر ناحیه، یکی از کارگران افغان کارخانه بازیافت از مدرسه فرار می‌کند و تصمیم به ترک تحصیل می‌گیرد. علت فرار تهمت دردی جامداتی یکی از هم‌کلاسی‌هاست. آقامعلم به محض ورود به کلاس فقط کیف حکمت را جست‌وجو می‌کند، در صورتی که پسرک بی‌گناه است.

سبایوش، مدیر کارخانه که انسان بسیار خوبی است و توجه خاصی به این خانواده دارد، حکمت و مادرش را به در خانه آقامعلم می‌برد و از معلم

شیمی، به‌خاطر مشکلات اقتصادی و بعد مژه‌کردن پول و پست و مقام به نمایش گذاشته می‌شود. در سریال خانواده دکتر ماهانی که ماجرای زندگی یک دکتر در روستا بود، در قسمتی پدر خطاب به پسرش که جامعه‌شناسی خوانده و انکار توانایی انجام کاری را ندارد، می‌گوید حداقل معلم که می‌توانی بشوی!

اگر توجه کرده باشید، در اکثر فیلم‌های مربوط به وقایع انقلاب در زمان شاه، مدیر و معاونان و معلم‌های کراواتی موجوداتی سخت‌گیر و بداخلاق نشان داده می‌شوند. جدای از فیلم و سریال، هرازگاهی اخبار تئیه بدنی دانش‌آموزان توسط معلم‌ها رسانه‌ای می‌شود که بازتاب خوبی در جامعه ندارد و باعث شده خانواده‌ها بیشتر از معلم‌ها در ادارات آموزش و پرورش رفت‌وآمد داشته باشند و کوچک‌ترین خطای معلم را سریعاً به گوش مسئولان برسانند.

معلم‌ها به‌عنوان اعضای جامعه با خاستگاه‌های فرهنگی متفاوت مانند سایر افراد ممکن است گاهی دچار مشکلات رفتاری یا اخلاقی باشند، ولی به‌تصورکشیدن چهره نامناسب از معلم در رسانه ملی که بیشترین مخاطب را دارد، باعث خدشه‌دارشدن کرامت و

حتی این مدارس می‌توانند به‌صورت دانش‌بنیان اداره و با دانشگاه‌ها مرتبط شوند و از این ارتباط کسب درآمد کنند. در واقع ساختار آموزش و پرورش باید به این سمت برود و این ضرورت آموزش و پرورش است که شاهد مشارکت پایدار مدارس باشد. در شرایط کنونی مدارس به جیب والدین نگاه می‌کنند و بر این مبنا مشارکت والدین را دارند ولی در شکل تعاونی حتی خود والدین هم می‌توانند در داشتن سهام از مدارس مشارکت داشته باشند و سرنوشت مدارس توسط والدین رقم می‌خورد و از سوی دیگر آموزش و پرورش هم نظارت دقیق‌تری می‌تواند بر مدیریت و کیفیت مدارس داشته باشد. در این حالت چون مدارس رقابتی اداره می‌شوند، علاوه بر نظارت آموزش و پرورش نظارت‌های دیگری نیز پیش خواهد آمد از جمله نظارت معلم صاحب سهم در مدارس و والدین صاحب سهم، پس از چند سو و همه‌جانبه این نظارت بر مدارس وجود دارد و کیفیت مدارس هم افزایش می‌یابد.

از آنجایی که اهداف اقتصاد مقاومتی فعال‌سازی منابع مالی و توسعه کارآفرینی است تأسیس مؤسسه‌ها و سازمان‌های تعاونی علاوه بر اینکه به خروج دولت از امر تصدی‌گری منجر می‌شود، می‌تواند در اصلاح الگوی مصرف و تأمین منابع مالی به‌واسطه حضور مردم و ایجاد اشتغال بیشتر تأثیرگذار باشد. در ضرورت ترویج فرهنگ تعاونی در مدیریت‌های اقتصادی همین بس که کاهش اتکا به درآمدهای نفتی با مردمی‌کردن اقتصاد رخ می‌دهد و این امر با ذی‌نفع‌کردن تک‌تک افراد جامعه از حمایت‌های معنوی و مالی‌شان در بخش‌های مختلف اقتصادی ممکن خواهد شد. اجرای سیاست تعاونی‌ها در این عرصه، با رعایت ضرورت‌های حاکمیتی بر امور عمومی اقتصاد کشور، امکان دسترسی ارزان‌قیمت به منابع را فراهم می‌کند.

شان معلمی نزد خانواده‌ها می‌شود. نشان‌دادن واقعیت به شکل خاص را بازنمایی می‌گویند. در کتاب سواد رسانه‌ای از بازنمایی معلم‌ها در تلویزیون سؤال می‌شود. پاسخ بچه‌ها به این سؤال، مستاجر، شخصیت بی‌پول، درگیر مشکلات فراوان و گرفتار و عینکی و اهل مطالعه و... بود. در فکر جایگاه متزلزلی بودم که در نزد دانش‌آموزان داریم که یکی از بچه‌ها از معوقات فرهنگیان پرسید. تصورش پاداش یا چیزی علاوه‌بر حقوق بود که مدام در اخبار بیان می‌شود و تعجب می‌کرد چطور با وجود اینکه مرتب معوقات معلم‌ها پرداخت می‌شود، باز معلم‌ها شاکی هستند؟

البته تلویزیون برای جبران این کم‌مهری‌ها در هفته معلم با پخش برنامه‌های مختلف آن‌قدر از مقام شامخ معلمی می‌گوید که تصور می‌شود معلم موجودی فرازمینی است. واقعیت این است که معلم‌ها فرشته و معصوم نیستند، شهروندانی عادی هستند که با وجود بی‌مهری تمام دولت‌ها و عدم توجه کافی به نیازهای مادی و معنوی‌شان، در شمار صادق‌ترین و درستکارترین افراد جامعه هستند. اگر رسانه ملی در نمایش جایگاه واقعی معلمان نمی‌تواند موفق باشد، بهتر است کاری به معلم‌ها نداشته باشد.

جای خالی زنان در جایگاه مدیریتی جامعه

مریم مرشدی
کارشناس آموزش متوسطه

● ارتقای جایگاه نظام تعلیم و تربیت کشور به عنوان مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه اجتماعی بدون بهره‌برداری از استعدادها و توان و خلاقیت زنان امکان‌پذیر نیست. یکی از شاخص‌های توسعه انسانی در سیستم مدیریتی دنیا حضور فعال زنان است. آموزش و پرورش آینه تمام‌نمای جامعه و تنها مسیر رشد، توسعه و پیشرفت کشور است.

حسب دستور رئیس‌جمهور و مطابق قانون برنامه ششم توسعه، ۳۰ درصد از پست‌های سرپرستی و مدیریتی در حوزه بانوان پیش‌بینی شده است. از یک میلیون زن شاغل ۵۰۰ هزار نفر در آموزش و پرورش مشغول به کار هستند.

با توجه به سبک ارتباطی نرم و مدیریت مشارکتی زنان و رفتار شهروندی زنان که بیشتر از مردان است، متأسفانه توزیع عادلانه‌ای نه در بعد کمیت و نه در بعد کیفیت صورت نگرفته است. با درنظرگرفتن نهاد آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد تأسیسی، تبدیلی و تکمیلی از حضور مؤثر زنان استفاده نشده است و نگرش به مدیریت زنان به یک رفتار تبدیل نشده و در حد گفتمان باقی مانده است.

اهداف ترسیم‌شده در سند چشم‌انداز ایران و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ارتقای جایگاه نظام تعلیم و تربیت کشور به عنوان مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه اجتماعی بدون بهره‌برداری از استعداد و توان و خلاقیت زنان به‌طورکامل اجرا و عملی نمی‌شود.

بنابراین جای خالی تشکیل فوری کارگروهی در جهت رفع موانع جذب زنان در پست‌های مدیریتی دیده می‌شود.

راه‌حل‌های پیشنهادی برای حل این مسئله:

■ نقش هویت زنان و توانمندی آنها در کتاب درسی به عنوان یک مؤلفه فرهنگ‌سازی منتشر شود تا به یک گفتمان غالب تبدیل شود.

■ عوامل ساختاری- سازمانی در ایجاد موانع برای انتصاب پست‌های میانی مدیریتی زنان با برگزاری دوره‌های آموزشی برای مدیران ارشد مرتفع شود تا با آموزش‌های داده‌شده این مسئله به عنوان یک نگرش ذهنی در مدیران تبدیل شود. هدف توسعه نگرش مدیران آینده، توسعه توان، ارتقای انگیزش و توسعه بیش و دانش است.

■ توسعه تعاملات مؤثر، تعامل با مجامع بین‌المللی و استفاده از تجربیات آنها در نظر گرفته شود.

■ ایجاد انگیزه و نشاط در جهت بالابردن حضور زنان و سپس حمایت همه‌جانبه در راستای موفقیت‌های بیشتر زنان مدنظر باشد.

■ در نهایت و مهم‌ترین مسئله تمرکززدایی و

تأکید بر اولویت‌های بومی است.

■ بازنگری در عوامل نگرشی، اجتماعی- فرهنگی، تاریخی، سازمانی و سیاست‌های دولت در بازاریابی از انتصاب زنان در سطوح مدیریتی بسیار مورد تأکید است.

۵	۳	۴		۹	۲
۷		۳	۴		
		۷	۲	۱	
				۳	۴
			۹	۴	
۳	۴		۲		۹
۹		۵	۸		۴

۹	۲	۴			
	۶	۷		۴	۳
	۹		۵	۶	۳
	۵			۷	
	۳	۷	۲	۸	
	۹		۷		۶
	۵	۸	۶		
			۳		۹

سودوکو سخت ۲۴۴۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۴۴۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۸	۹	۷	۴	۲	۳	۵	۶	۱
۲	۶	۴	۵	۱	۹	۷	۳	۸
۳	۵	۱	۸	۶	۷	۲	۴	۹
۵	۷	۸	۱	۳	۶	۳	۹	۲
۴	۹	۳	۸	۵	۱	۷	۶	۲
۶	۱	۳	۹	۱	۲	۴	۸	۵
۱	۴	۵	۶	۷	۱	۸	۲	۳
۷	۳	۶	۲	۵	۸	۱	۴	۳
۱	۸	۲	۳	۴	۶	۵	۷	

حل سودوکو ۲۴۴۱

۵	۸	۶	۱	۷	۳	۲	۴	۹
۲	۹	۴	۳	۶	۵	۱	۸	۷
۷	۱	۸	۴	۲	۹	۵	۳	۶
۶	۴	۹	۷	۵	۲	۸	۳	۱
۳	۲	۸	۴	۹	۱	۶	۷	۵
۱	۷	۵	۶	۸	۳	۴	۹	۲
۸	۵	۹	۴	۳	۷	۱	۲	۶
۴	۶	۱	۲	۳	۷	۹	۵	۸
۹	۳	۷	۵	۱	۸	۲	۴	۶

جدول ۳۴۴۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ب	س	ت	ک	ن	ق	س	ط	ن	ی	ه	و	ا	ی
۲	ا	ا	ل	و	م	و	ا	ر	ا	ت	ا	ن	ا	ح
۳	م	ا	م	ز	ن	ب	ر	ا	و	ر	ه	م	ا	م
۴	م	س	د	ج	د	ی	ی	س	ت	م	ا	ی	ا	ه
۵	ف	ل	ل	ر	ا	ه	و	ر	ا	ی	م	ا	ی	م
۶	و	س	ن	ج	ن	ا	ف	ل	ه	ب	ی	ا	ب	ی
۷	ا	ن	ا	ی	و	ا	ر	ا	و	س	ج	ت <td></td> <td></td>		
۸	ا	ف	ی	ا	ی	س	ی	ل	د	ا	ا	ا	ا	ا
۹	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی
۱۰	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی
۱۱	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی
۱۲	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی
۱۳	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی
۱۴	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی
۱۵	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی

- نوعی تسهیلات بانکی- اشاره- گندمگون
- دورافتاده از وطن- نوزاد- بی‌هوشی
- ناحیه‌ای در غرب هند- نوعی بیماری اختلال رشدی- سخن بی‌پرده ۱۳- میوادی شیرین با هسته

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
														۱
														۲
														۳
														۴
														۵
														۶
														۷
														۸
														۹
														۱۰
														۱۱
														۱۲
														۱۳
														۱۴
														۱۵

جدول ۳۴۴۶ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

</